

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO**

Seduta tat-13 ta' Gunju, 2005

Citazzjoni Numru. 397/2003

Maria Stella Farrugia

vs

HSBC Bank Malta p.l.c., Carmel Joseph Farrugia u Antsat
International Limited ghal kull interess li jista' jkollha

Il-Qorti,

A. CITAZZJONI:

Rat ic-citazzjoni ta' l-attrici li biha ppremettiet:

Illi l-konvenut Carmel Joseph Farrugia kien dahal bhala garanti solidali ghal dejn kuntrattat mill-kumpanija Antsat International Limited favur is-socjeta` HSBC Bank Malta p.l.c. (gja Mid Med Bank p.l.c.), u dan permezz ta' skrittura privata datata 4 ta' Dicembru 1997.

Illi permezz ta' sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet **HSBC Bank Malta p.l.c. vs Antsat International Limited et** (Citazz. Nru: 428/00), il-konvenut Carmel Joseph Farrugia kien gie kundannat

Kopja Informali ta' Sentenza

sabiex bhala garanti solidali jaghmel tajjeb ghad-dejn tal-kumpanija Antsat International Limited;

Illi bejn l-attrici u l-konvenut Carmel Joseph Farrugia kienet tezisti l-komunjoni ta' l-akkwisti;

Illi l-attrici ma kienet taf b'xejn bl-ghoti tal-garanzija minn Carmel Joseph Farrugia, u sadanittant hija kienet giet notifikata b'rikors ghall-bejgh bl-irkant tas-sehem indiviz ta' zewgha fid-dar matrimonjali Charlestellville, New Street in Triq l-Isfar, Marsascale (Atti tas-Subbasta numru 34/2003);

Illi l-garanzija moghtija mill-konvenut Carmel Joseph Farrugia kienet giet moghtija bi ksur tad-drittijiet ta' l-attrici bhala ko-participi fil-komunjoni ta' l-akkwisti flimkien ma' zewgha Carmel Joseph Farrugia u in excess tal-poteri moghtija lilu mil-ligi fir-rigward tal-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejniethom;

Illi ghalhekk il-garanzija moghtija mill-konvenut Carmel Joseph Farrugia lis-socjeta` konvenuta kienet nulla u bla effett billi nghatat minghajr il-kunsens ta' l-attrici;

L-attrici talbet lill-Qorti biex:

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-garanzija li nghatat mill-konvenut Carmel Joseph Farrugia lil HSBC Bank Malta p.l.c. bhala garanti solidali ghad-dejn tal-kumpanija Antsat International Limited kienet nulla u invalida billi maghmula minghajr il-kunsens u l-adezjoni taghha bhala ko-participi fil-komunjoni ta' l-akkwisti bejnha u bejn zewgha Carmel Joseph Farrugia.

2. Tiddikjara li s-sentenza fl-ismijiet HSBC Bank Malta p.l.c. vs Antsat International Limited et (Citazz. Numru 428/00JRM) ma jista' jkollha l-ebda effett fil-konfront tal-konvenut Carmel Joseph Farrugia.

3. Tordna r-revoka ta' l-atti tas-subbasta numru 34/2003 fl-ismijiet HSBC Bank Malta p.l.c. vs Carmel Joseph Farrugia et.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti li gew ingunti in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda, u dokumenti prezentati mill-attrici.

B. ECCEZZJONIJIET:

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-bank konvenut li eccepixxa:

1. Illi in kwantu l-ewwel talba l-garanzija la kienet nulla u l-anqas invalida, izda setghet biss tigi ezegwita fuq il-beni parafernali jew fuq il-komunjoni tal-akkwisti sas-sehem ta' Carmel Joseph Farrugia.

2. Illi ma kien hemm ebda bazi legali ghat-tieni talba, u s-sentenza hi certament valida fil-konfront ta' Carmel Joseph Farrugia.

3. Illi r-revoka mitluba fit-tielet talba hi legalment insostenibbli. Is-subbasta impunjata hi bazata ghal kollox fuq il-provvedimenti tal-Artikolu 1329(1) tal-Kap. 16 li jiddisponi li kreditur li ma jistax jissodisfa kreditu kontra konjugi partikolari mill-assi parafernali ta' dak il-konjugi, jista' jagixxi fuq beni tal-komunjoni tal-akkwisti, limitatament ghas-sehem tal-konjugi debitur. Ghalhekk is-subbasta impunjata kienet ghal kollox regolari u skond il-ligi u t-talbiet attrici kellhom jigu michuda bl-ispejjez.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda u d-dokument prezentati mill-bank konvenut.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Carmel Joseph Farrugia li eccepixxa:

1. Illi meta l-konvenut kient iggarantixxa, solidament mas-socjeta` Antsat International Limited, il-facilitajiet konnessi mill-Bank konvenut a favur ta' l-istess socjeta` huwa kien talab lill-Bank, li accetta, illi martu ma jkollha x'taqsam xejn fl-ghoti tal-garanzija relativa; u inoltre l-konvenut ma kienx gharraf lil martu li kien indahal

Kopja Informali ta' Sentenza

bhala garanti solidali ghad-dejn tas-socjeta` Antsat International Limited.

2. Bir-riserva espressa ta' eccezzjonijiet ulterjuri li jkunu ammissibbli skond il-ligi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mill-konvenut.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attrici li fiha semmiet li hi mart il-konvenut Carmel Joseph Farrugia u bejniethom tezisti l-komunjoni ta' l-akkwisti. Il-konvenut Carmel Joseph Farrugia kien dahal bhala garanti ghal dejn kuntrattat mill-kumpanija Antsat International Limited favur is-socjeta` HSBC Bank Malta p.l.c. (gja Mid Med Bank p.l.c.), u dan permezz ta' skrittura privata datata 4 ta' Dicembru 1997. Permezz ta' sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet **HSBC Bank Malta p.l.c. vs Antsat International Limited et** (Citazz. Nru: 428/00), il-konvenut Carmel Joseph Farrugia kien gie kkundannat sabiex bhala garanti solidali jaghmel tajjeb ghad-dejn tal-kumpanija Antsat International Limited. Irrizulta li f'dawn il-proceduri l-konvenut baqa' kontumaci.

Sostniet li hi ma kienet taf b'xejn bl-ghoti tal-garanzija minn Carmel Joseph Farrugia, u sadanittant hija meta kienet giet notifikata b'rikors ghall-bejgh bl-irkant tas-sehem indiviz ta' zewgha fid-dar matrimonjali Charlesterville, New Street in Triq l-Isfar, Marsascula (Atti tas-Subbasta numru 34/2003), u li l-garanzija moghtija mill-konvenut Carmel Joseph Farrugia kienet giet moghtija bi ksur tad-drittijiet ta' l-attrici bhala ko-partecipi fil-komunjoni ta' l-akkwisti flimkien ma' zewgha Carmel Joseph Farrugia u in excess tal-poteri moghtija lilu mil-ligi fir-rigward tal-komunjoni ta' l-akkwisti esistenti bejniethom. Ghalhekk kellhom isiru dawn il-proceduri sabiex il-

garanzija moghtija minn Carmel Joseph Farrugia tigi annullata.

Gie prezentat affidavit ta' l-attrici fejn semmiet li hi kienet izzewget ma' Carmel Joseph Farrugia fis-6 ta' Gunju 1974 u f'Dicembru 1997 marru jghixu fid-dar Charlstel, Triq l-Isfar, Marsascale liema dar kienu xtraw fiz-zwieg. Semmiet li hi qatt ma kellha karigi fil-kumpanija Antsat Limited u li n-negozju dejjem kien ha hsiebu r-ragel taghha u qatt ma dahhalha jew ta sodisfazzjon fuq it-tmexxija tan-negozju. Ikkonfermat li qatt ma giet mitluba u/jew tat il-kunsens taghha biex taghmel tajjeb ghal xi dejn tal-kumpanija. Semmiet li zewgha qatt ma qalilha li kien ser jintrabat biex jaghmel tajjeb ghal dejn tal-kumpanija.

Qatt ma kien ghaddielha minn rasha li zewgha kien rabat id-dar mal-bank u l-ewwel darba li saret taf kien meta rceviet avviz mill-Qorti fejn fih inghad li d-dar taghhom kienet ser tinbiegh bil-Qorti fuq talba tal-HSBC. Qalet li kienet ixxukjata b'dan u ma setghetx tifhem kif il-bank kien accetta minghajr il-firma taghha ghax qalet li meta marret biex taghmel **credit card** kienu qalulha li minghajr il-firma tar-ragel ma setghux jaghtuha l-**credit card**.

Semmiet li qatt ma tat lil zewgha permess biex jidher fisimha fuq xi kuntratt. Qalet li l-ittra ufficjali tal-15 ta' Marzu 2002 ir-ragel qatt ma kien qalila biha u saret taf biha wara li kienu rceview ittra mill-Qorti li l-bank kien qed jitlob li jbiegh id-dar taghhom bil-Qorti u li l-indirizz li jissema fl-ittra ufficjali kien Satellite House, Valley Road, Msida li kien il-post tax-xoghol tar-ragel taghha.

Xehed Albert Portelli u ipprezenta l-atti tal-process numru 428/02 deciza fid-9 ta' Ottubru 2002 kif ukoll l-atti tas-subbasta numru 34/03. Rat is-sentenza tad-9 ta' Ottubru, 2002 [fol 79 sa 83 tal-process].

Rat id-dikjarazzjoni tal-bank konvenut [P.L. Adria Borg] li semma li huwa impjegat tal-bank konvenut u dak li stqarr jafu mid-dokumenti tal-kumpanija. Semma li huwa ma jikkontestax il-kontenut tal-ewwel erbgħa paragrafi tad-

dikjarazzjoni tal-attrici, izda li l-hames u s-sitt paragrafu huma pozizzjonijiet ta' dritt li huma kontestati.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut li qal li dwar l-ewwel u tieni paragrafi tad-dikjarazzjoni attrici, il-fatti esposti huma korretti; Illi, dwar it-tielet paragrafu tad-dikjarazzjoni attrici, l-konvenut infatti baqa' kontumaci fil-proceduri riferiti. Illi, dwar ir-raba' paragrafu, jinghad illi l-konvenut bl-accettazzjoni tal-Bank konvenut ma kienx ried illi martu jkollha x'taqsam mal-garanzija minnu moghtija. Barra hekk bl-ebda mod il-konvenut ma kien gharraf lil martu bl-ezistenza ta' l-istess garanzija.

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

Illi mill-provi jirrizulta f'din il-kawza li l-attrici u l-konvenut Carmel Joseph Farrugia kienu zzewgu fis-6 ta' Gunju 1974; huma zzewgu Malta minghajr kitba ta' zwieg. Minn dan johrog li z-zwieg tal-konjugi Farrugia huwa regolat taht is-sistema tal-komunjoni tal-akkwisti ai termini tal-artikolu 1316 et tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, billi hemm prezunzjoni favur dan ir-regim meta ma jigix espressament eskluż. L-assi tal-komunjoni tal-akkwisti tinkludi d-dar Charstel, Triq l-Isfar, Marsascale.

Illi rrizulta li zewg l-attrici, il-konvenut Carmel Joseph Farrugia, dahal garanti solidali ghad-dejn kuntrattat mill-kumpanija Antsat International Ltd. favur is-socjeta` H.S.B.C. Bank Malta p.l.c., u dan permezz ta' skrittura privata datata 4 ta' Dicembru 1997 (a fol 60-63). Irrizulta li s-socjeta` H.S.B.C. Bank Malta p.l.c. fittxet lill-kumpanija Antsat International Ltd. ghall-hlas dovut, u eventwalment intalbet is-subbasta tad-dar li tiffirma parti mill-komunjoni tal-akkwisti. Ghaldaqstant, l-attrici, bil-kawza odjerna, qed titlob li l-garanzija solidali li saret ghad-dejn tal-kumpanija Antsat hija nulla ghax saret ad insaputa taghha, u minghajr il-kunsens taghha. L-azzjoni hi bazata fuq l-artikolu 1326 (1) tal-Kap 16:

“Atti li jehtiegu l-kunsens taz-zewg partijiet mizzewga izda li jitwettqu minn parti wahda minghajr il-kunsens tal-parti l-ohra jistghu jkunu annullati fuq it-talba tal-parti l-ahhar imsemmija meta dawk l-atti jkunu dwar it-trasferiment jew il-holqien ta' jedd reali jew personali fuq proprjeta`

immobbli; u meta dawk l-atti jkunu dwar proprjetà mobbli dawn jistghu jkunu annullati biss meta l-jeddijiet fuqhom ikunu nghataw b'titolu gratuwitu.”

Irrizulta b'mod car li l-attrici ma tat ebda kunsens; irrizulta li l-att sar biss mir-ragel ta' l-attrici u mhux minnha. Hi ghalhekk qedgha taghmel it-talba biex l-att jigi annullat. Ma nghatat ebda eccezzjoni li l-kawza ma saritx fiz-zmien preskritt. Jifdal ghalhekk li wiehed jara jekk fil-fatt l-att imsemmi kienx jehtieg il-kunsens tal-attrici.

Il-ligi ssemmi fl-artikolu 1322 (3) l-atti ta' amministrazzjoni straordinarja. Fis-sub-artikolu (h) issemmi l-kuntratt ghal xi garanzija.

Galadarba gie stabbilit li l-ghoti ta' garanzija huwa generalment meqjus bhala att ta' amministrazzjoni straordinarja, irid jigi ezaminat jekk dak l-att li kien ta' natura straordinarja, jidholx bhala parti mill-gestjoni normali tal-kummerc jew negozju ta' Carmel Joseph Farrugia u kwindi hux kopert bl-artikolu 1324 tal-Kodici Civili. L-artikolu 1324 tal-Kap 16 jiddisponi:

“Atti normali ta' gestjoni ta' kummerc, negozju jew professjoni li jkunu qed jigu ezercitati minn parti wahda mill-mizzewgin, ikunu vestiti biss f'dik il-parti li fil-fatt tkun qed tezercita dak il-kummerc, negozju jew professjoni anke fejn dawk l-atti kieku ma kinux maghmula in relazzjoni ma' dik is-sengha, negozju jew professjoni kienu jikkostitwixxu amministrazzjoni straordinarja”.

Dan l-artikolu jikkrea eccezzjoni ghar-regola generali li tinsab enuncjata fl-artikolu 1322 tal-Kap 16 imsemmi hawn fuq. Dak li ghamel ir-ragel ta' l-attrici meta kkostitwixxa l-garanzija ma kienx att normali ta' gestjoni tal-kummerc tieghu u ghalhekk peress li l-“att” ghandu jkun marbut ma' dak in-negozju, kummerc jew professjoni ezercitat regolarment minn dak li jkun, suppost li mhux kopert bl-artikolu 1324 tal-Kap 16.

Hawnhekk, ta' min isemmi li l-gurisprudenza nostrana hija kunfliggenti f'dan ir-rigward. Fis-sentenza fl-ismijiet,

Angele Calleja vs Claude Calleja et deciza mill-Prim Awla Qorti Civili fit-2 ta' Ottubru 2002 inghad illi:

“Dan l-artikolu izda mhux intiz biex jaghti *mano libera* lil dik il-parti li tkun qed tiggstixxi negozju, kummerc jew professjoni biex, minghajr xkiel tiddebita lill-komunjoni tal-akkwisti ezistenti b'dejn li altrimenti jkun suggett ghall-azzjoni ta' annullament...”

Ghalhekk din l-eccezzjoni ghar-regola ghandha tiftiehem b'mod restrittiv billi fl-ewwel lok dak l-“att” ghandu jkun marbut ma' dak in-negozju, kummerc jew professjoni ezercitat regolarment minn dak li jkun, u fit-tieni lok din l-eccezzjoni hija ntiza sabiex taghti l-fakolta lin-negozjant jew professjonista li jagixxi *de proprio* minghajr il-htiega tal-konsorti kif rikjest fis-subinciz (2) tal-artikolu 1322.

Dan ir-ragunament gie segwit ukoll fil-kawza fl-ismijiet **David Bonett vs Carmelo Borg u Mary Grace Borg** fl-20 ta' Jannar 1999 li giet ikkonfermata fl-appell b'sentenza tas-6 ta' Ottubru 1999.

Hekk ukoll, l-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-kawza **Anthony sive Ninu Frendo et vs Angelo Zahra et** deciza fil-31 ta' Jannar 2003, irrevokat is-sentenza tal-ewwel Qorti u rrimarkat li anke kieku l-att hemm impunjat kien jinkwadra ruhu bhala att normali ta' gestjoni ta' kummerc jew negozju, dan ma kienx xorta jaggrava l-komunjoni tal-akkwisti.

Min-naha l-ohra, fil-kawza fl-ismijiet **Claudette Gauci vs Paolo Bonnici Ltd. Chris Gauci et** deciza mill-Prim' Awla Qorti Civili fid-9 ta' Ottubru 2003 inghad illi:

“Kieku att straordinarju li hu att normali ta' gestjoni ta' kummerc ma jorbotx il-komunjoni tal-akkwisti, ma jkunx hemm lok tar-regola introdotta bl-artikolu 1324, ghax bhala att straordinarju ezercitat minn konjugi wiehed biss ma jorbotx lill-komunjoni tal-akkwisti fih innifsu. L-iskop tal-artikolu 1324 hu intiz biex, fil-konfront ta' terz, il-komunjoni tintrabat anke meta att straordinarju jsir minn konsorti wiehed biss, basta li jkun att “normali ta' gestjoni ta' kummerc”.

Fil-fatt, f'dan il-kaz, insibu referenzi ghal kawzi oħra fejn att ta' negozju gie meqjus li jaqa' taht l-artikolu 1324. Jissemew il-kawza **Bonnet vs Borg** deciza mill-Prim' Awla Qorti Civili fl-20 ta' Jannar 1999, fejn intqal li self li persuna tiehu u l-ghoti ta' kambjali in garanzija ghar-restituzzjoni, huwa att kopert bl-artikolu 1324. Kif ukoll, fil-kawza, **Simonds Farsons Cisk plc vs Doris Celeste** deciza wkoll minn din il-Qorti fit-30 ta' Marzu 2001, intqal li l-akkwist ta' self u l-iffirmar ta' **exclusive purchase agreement** huwa wkoll att li jaqa' taht l-artikolu 1324 tal-Kodici Civili.

Fil-kawza kkwotata hawn fuq jissemma wkoll l-artikolu 1330 tal-Kap 16 li jghid li meta l-beni tal-komunjoni tal-akkwisti ma jkunux bizzejjed biex jithallsu d-djun li jkunu piz fuqhom, il-kredituri ta' dik il-komunjoni jistghu jinforzaw it-talba tagħhom **in subsidium** kontra l-beni parafernali tal-mizzewgin. Izda, jekk id-dejn in kwistjoni jinholoq mill-ezercizzju ta' negozju kif imsemmi fl-artikolu 1324 l-ligi tkompli tghid li:

“il-kredituri ma jistghux jinfurzaw it-talba tagħhom kontra l-beni parafernali tal-parti mizzewga li ma tkunx hi li minhabba fiha nholqot it-talba, izda jistghu f'dawn il-kazijiet jinfurzaw it-talba tagħhom sal-limitu ta' kull parti li tibqa' ma tithallasx mill-beni tal-komunjoni tal-akkwisti, kontra l-beni parafernali tal-parti li minhabba fiha nholqot it-talba”.

F'dan il-kuntest, ta' min isemmi d-distinzjoni bejn djun parafernali u dawk tal-komunjoni. Fil-fatt, l-artikolu 1328 tal-Kodici Civili jiddistingwu bejn dawn it-tnejn u jghid li l-kredituri tal-komunjoni jigu qabel dawk ta' parti partikolari fiz-zwieg. (Ara **Angela Demarco vs David Demarco et** deciza mill-Prim Awla fid-9 ta' Ottubru 2003). Qabel ma dahlu fis-sehh l-emendi tal-Att XII tal-1993, l-amministrazzjoni tal-komunjoni kienet fdata biss fir-ragel bhala “padrun tal-familja”, u ma kenitx tezisti distinzjoni bejn il-proprjeta` parafernali tar-ragel u l-assi tal-komunjoni. Izda, bl-emendi introdotti bl-Att XII tal-1993, kemm ir-ragel kif ukoll il-mara, wara z-zwieg jibqghu jzommu kontroll personali fuq il-proprjeta` parafernali. Ghalhekk, ir-ragel u l-mara jistghu jidhlu f'negozju u

jintrabtu personalment ghax hemm id-distinzjoni bejn il-persuna guridika taghhom u dik tal-komunjoni.

Fil-fehma ta' din il-Qorti, galadarba hemm din id-distinzjoni bejn il-proprjeta` parafernali tal-partijiet fiz-zwieg u l-beni tal-komunjoni tal-akkwisti, kwindi r-ragel jew mara jista' jidhol fin-negozju u jintrabat. Ghalhekk, il-kunsens tal-mara jew ragel huwa mehtieg biex dak il-ftehim jorbot il-komunjoni tal-akkwisti, izda mhux mehtieg ghall-validita` nnifsu tal-att. Jigifieri n-nuqqas tal-kunsens tal-mara jista' jwassal ghall-annullament tal-att in kwantu jolqot il-komunjoni tal-akkwisti, izda mhux tal-att innifsu. Id-dejn li assumma l-konjugi ma jistax jissejjah null peress li l-konjugi l-iehor ma kienx firmatarju jew peress li l-ftehim ma sarx bil-kunsens tal-konjugi l-iehor. L-att bhala tali huwa annullabli izda mhux null u infatti a tenur tal-artikolu 1326 jirrikjedi azzjoni biex jigi rez null u jekk din l-azzjoni ma tigix ezercitata taht certi kundizjonijiet u f'certu zmien jitqies validu. Dan iwassal ghall-konkluzzjoni li wahda mill-konjugi tista' tagixxi wahedha u tista' tassumi kull obligazzjoni li jidhirla, u dik l-obbligazzjoni tkun valida u torbot. Izda l-agir tal-konjugi wiehed jista' jolqot biss lill-konjugi firmatarju izda mhux lill-konjugi l-iehor.

L-attrici ma taqbilx ma' dan u infatti fin-nota ghamlet referenza ghall-kawza fl-ismijiet **Antonio Falzon nomine vs Avv Dr Edgar Buhagiar nomine** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-8 ta' Marzu, 1948 [XXXIII.I.230] dwar in-nullita` assoluta u n-nullita` relativa. F'dan il-kuntest, ta' min isemmi li fil-kawza **Angele Calleja vs Claude Calleja et** inghad li annullament parzjali tal-obbligazzjonijiet ma jezistix u ghalhekk il-Qorti f'dik l-istanza ddecidiet li tali talba ma tistax tintlaqa'.

Fis-sentenzi fil-kawzi fl-ismijiet **Angela Demarco vs David Demarco et** deciza mill-Prim Awla Qorti Civili fid-9 ta' Ottubru 2003, kif ukoll fil-kawza **Aquilina noe vs Falzon et** deciza wkoll minn din il-Qorti fis-16 ta' Ottubru 1998 il-Qorti qablet li mara mizzewga ghandha l-kapacita li tidhol f'obligazzjonijiet minghajr il-kunsens jew l-assistenza ta' zewgha, u dan il-kuntratt gie affermat li ma kienx null izda validu fil-konfront tal-mara biss. Li kieku l-

att ma jigix ikkunsidrat validu, kieku kull kuntratt li jinvolvi att ta' natura straordinarja li jigi ffirmat minn konsorti wahdu jista' jigi kkunsidrat null [u mhux annullabbli] u dan zgur ma kienx l-iskop tal-legislatur meta gew introdotti l-emendi bl-Att XII tal-1993.

Issa l-kwistjoni li ghad fadal tigi kkunsidrata, hija li la darba gie affermat li l-att huwa validu fil-konfront tal-konvenut Carmel Joseph Farrugia biss, minhabba l-garanzija solidali li ta, x'ser jigri. Illi fil-fatt, gie riferut fin-nota ta' sottomissjonijiet tal-H.S.B.C. Bank Malta p.l.c. li t-talbiet attrici ma jwasslux ghan-nullita` tal-obbligazzjoni, izda **se mai** li dik l-obbligazzjoni ma tolqotx il-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-konjugi Farrugia izda tkun biss obbligazzjoni parafernali tal-konvenut Carmel Joseph Farrugia.

Fil-kaz in ezami Carmel Joseph Farrugia li kien jiggestixxi l-kumpanija Antsat International Ltd. kellu d-dritt li jiffirma l-att u jidhol bhala garanti ghan-nom tal-kumpanija [ghalkemm mhux bil-komunjoni tal-akkwisti minghajr il-kunsens tal-mara]. Ghaldaqstant, l-att **per se** ma jistax jigi annullat fil-kaz odjern, izda l-effetti tieghu ma jistghux jolqtu lill-attrici. Galadarba l-mara tieghu ma kinitx infurmata, u ma kenitx firmatarju fuq l-att, ghalkemm il-Bank konvenut sostna li l-mara kienet a konjizzjoni ta' l-att, ma ngiebet ebda prova ta' dan. Ghalhekk, din il-Qorti taqbel li l-iskrittura ffirmata mir-ragel hija valida, torbot lilu u ghandu jaghmel tajjeb bil-beni parafernali tieghu.

Izda, fin-nuqqas tal-beni parafernali tieghu, japplika l-artikolu 1329(1) tal-Kap 16:

Bla hsara ghad-disposizzjonijiet li gejjin ta' dan l-artikolu, il-kredituri ta' parti fiz-zwieg ghal djun li ma tbatihomx il-komunjoni ta' l-akkwisti, sew jekk id-dejn ikun sar qabel iz-zwieg jew wara, jistghu, meta dawk il-kredituri ma jkunux jistghu jissodisfaw it-talba taghhom kontra l-beni parafernali ta' dik il-parti, jinforzaw it-talba taghhom *in subsidium* kontra l-beni li jkunu parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti izda biss sal-valur li dik il-parti jkollha mill-komunjoni ta' l-akkwisti.

Stante li l-kreditur ma setax jissodisfa l-kreditu tieghu mill-assi parafernali tad-debitur konvenut, u stante li l-kumpanija Antsat m'ghandhiex assi, il-kreditur jista' jdur fuq l-assi tal-komunjoni tal-akkwisti, izda dan biss sa nofs il-valur taghha, peress li n-nofs l-iehor jappartjeni ghall-attrici. Izda dejjem li b'dan l-agir ma tigix milquta t-tgawdija specifika u diretta tal-attrici mill-komunjoni tal-akkwisti. Fir-rigward tat-talba attrici ghas-sospensjoni tas-subbasta jinghad li l-iskrittura saret biss f'isem il-konvenut Farrugia, f'isem is-socjeta` debitrici Antsat International Ltd., u bhala garanti solidali skond il-ligi, il-Bank seta' jagixxi biss kontra dan id-debitur. Jekk is-subbasta sejra tolqot id-drittijiet residenzjali tal-attrici [drittijiet diretti u specifici li l-legislatur ried jaghmel meta introduca l-emendi relativi ghax altrimenti xi protezzjoni jkun ta l-legislatur lill-mara jekk lanqas biss ma jiprotegiha fir-residenza f'kaz bhal dan – oltre ghall-fatt li l-attrici odjerna qatt ma kienet parti fil-kawza 428/02JRM, kif ukoll ghall-fatt iehor li fl-atti tas-subbasta l-Bank mhux qieghed jipprocedi biss kontra min huwa debitur f'dik il-kawza] din ma tistax tissussisti fil-prezent. Ghalhekk it-talba ghas-sospensjoni tas-subbasta trid tigi akkolta.

E. KONKLUZJONIJIET:

Ghal dawn il-mottivi riferibbilment ghall-eccezzjonijiet tal-Bank konvenut dwar l-ewwel eccezzjoni jinghad li l-garanzija la hi nulla u l-anqas invalida fil-konfront tal-konvenut Farrugia izda qedgha tigi dikjarata nulla fil-konfront tal-attrici, u tista' biss tigi ezegwita kif fuq inghad.

Riferibbilment ghat-tieni eccezzjoni li ma hemm ebda bazi legali ghat-tieni talba, is-sentenza hi certament valida fil-konfront ta' Carmel Joseph Farrugia.

Dwar it-tielet eccezzjoni r-revoka sejra tigi ordnata ghar-ragunijiet fuq imsemmija.

Dwar l-eccezzjoni tal-konvenut Farrugia li huwa kien talab lill-Bank, li accetta, illi martu ma jkollha x'taqsam xejn fl-ghoti tal-garanzija relativa ma gie ppruvat xejn dwar dan.

Kopja Informali ta' Sentenza

Dwar it-talbiet attrici l-Qorti tilqa' t-talba li tiddikjara u tiddeciedi li l-garanzija li nghatat mill-konvenut Carmel Joseph Farrugia lil HSBC Bank Malta p.l.c. bhala garanti solidali ghad-dejn tal-kumpanija Antsat International Limited kienet nulla u invalida fil-konfront taghha dwar propjeta` parafernali taghha u dwar sehemha mill-komunjoni tal-akkwisti billi maghmula minghajr il-kunsens u l-adezzjoni taghha bhala ko-partecipi fil-komunjoni ta' l-akkwisti bejnha u bejn zewgha Carmel Joseph Farrugia.

Tichad it-tieni talba biex tiddikjara li s-sentenza fl-ismijiet HSBC Bank Malta p.l.c. vs Antsat International Limited et (Citazz. Numru 428/00JRM) ma jista' jkollha l-ebda effett fil-konfront tal-konvenut Carmel Joseph Farrugia.

Tilqa' t-tielet talba u tordna r-revoka ta' l-atti tas-subbasta numru 34/2003 fl-ismijiet HSBC Bank Malta p.l.c. vs Carmel Joseph Farrugia et.

Spejjez zewg terzi [2/3] kontra l-Bank konvenut, terz [1/3] kontra l-attrici hlief l-ispejjez tal-konvenut Farrugia li jbaghtihom hu stess.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----